

KOMUNIKAT PRASOWY

Niewygodna prawda. Apel Państwowej Komisji i perspektywa mapy zainteresowania treściami prezentującymi seksualne krzywdzenie dzieci

Państwowa Komisja wyraża głębokie rozczarowanie brakiem porozumienia w sprawie tzw. tymczasowego odstępowania podczas negocjacji między Parlamentem Europejskim a Radą UE, a także kierunkiem proponowanym w stanowisku PE – ograniczeniem dobrowolnego wykrywania treści przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci wyłącznie do materiałów już zidentyfikowanych jako takie lub zgłoszonych jako potencjalne CSAM (ang. *Child Sexual Abuse Material*) przez użytkownika, zaufanego sygnalistę lub organizację.

Odstępstwo od dyrektywy e-Privacy stanowi – na obecnym etapie – jedyne rozwiązanie umożliwiające skuteczne zwalczanie tego typu treści w internecie. Jeśli nie uda się osiągnąć porozumienia, możliwość dobrowolnego wykrywania materiałów dotyczących seksualnego wykorzystywania dzieci wygaśnie już 3 kwietnia br. **W 2020 r. krótkie wstrzymanie wykrywania spowodowało spadek liczby zgłoszeń od platform internetowych działających w UE do National Center for Missing and Exploited Children aż o 58% w zaledwie 18 tygodni.**

Podczas gdy oczekujemy na przyjęcie długofalowej regulacji umożliwiającej stworzenie europejskiego systemu przeciwdziałania krzywdzeniu seksualnemu dzieci w internecie, tzw. regulacji CSAR (ang. *Child Sexual Abuse Regulation*), nakładającej zwłaszcza obowiązek wykrywania treści przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci na dostawców usług cyfrowych, dzisiaj apelujemy do parlamentarzystów europejskich oraz wszystkich sił politycznych w Polsce o pilne działania, które zapobiegną kryzysowej sytuacji.

SKALA ZJAWISKA

Zjawisko krzywdzenia seksualnego dzieci w cyberprzestrzeni cechują zatrważająca skala i zasięg. Dotyczy ono **nawet 300 mln dzieci poniżej 18. roku życia, a 1 na 8 spotkało się z niechcianymi rozmowami o charakterze seksualnym lub prośbami o intymne materiały (Childlight – Global Child Safety Institute). Ponad 60% z materiałów ukazujących seksualne wykorzystanie wytwarzana jest w krajach UE. Polska znajduje się na 5. miejscu pod względem liczby raportów dotyczących adresów URL powiązanych z usługami hostingowymi w naszym państwie, jak również na 8. w skali globalnej (IWF – Internet Watch Foundation).**

„Jeśli komuś wydaje się, że materiały CSAM są problemem odległym, który nas nie dotyczy, to bardzo się myli. Nieustanny wzrost liczby takich treści w Europie i w Polsce pokazuje skalę kryzysu, z którym musimy się zmierzyć jako społeczeństwo” – mówi
Konrad Ciesiołkiewicz, wiceprzewodniczący Państwowej Komisji.

Od 1998 r. do infolinii CyberTipline (National Center for Missing & Exploited Children) wpłynęło 195 mln zgłoszeń dotyczących materiałów mogących przedstawiać seksualne wykorzystywanie dzieci, w tym 20 mln w 2024 r. Wśród nich znalazło się 51 000 pilnych zgłoszeń oznaczonych jako „dziecko w niebezpieczeństwie”, a 44% zdjęć i 25% wideo stanowiły materiały unikalne. Dokonane przez to centrum ustalenia są szokujące: wizerunek jednego dziecka był rozpowszechniany nawet przez 19 lat i pojawił się ponad 1,3 mln razy w zgłoszeniach kierowanych do tego podmiotu. Częścią problemu jest też lawinowy wzrost liczby materiałów przedstawiających wykorzystywanie seksualne dzieci generowanych przy użyciu sztucznej inteligencji. CyberTipline NCMEC odnotowała wzrost liczby zgłoszeń związanych z generatywną AI o 1325%, z 4 700 w ubiegłym roku do 67 000 w 2024 r.

O perspektywie krajowej mogą świadczyć **dane Dyżurnet.pl, dotyczące wzrostu treści CSAM w porównaniu do średniej z całych 20 lat funkcjonowania infolinii aż 400% w roku 2024.**

„Skuteczne przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga kompleksowych rozwiązań systemowych, obejmujących zarówno zobowiązanie do działania sektora prywatnego, jak i przedsięwzięcia prewencyjne, ukierunkowane na osoby zainteresowane korzystaniem z treści z kategorii CSAM” – podkreśla **Katarzyna Staciwa, koordynatorka ds. badań i rozwoju w PKDP.**

MAPA ZAINTERESOWANIA TREŚCIAMI CSAM

W celach edukacyjnych oraz budowania świadomości społecznej na stronach Państwowej Komisji udostępniona zostanie interaktywna mapa – unikalny projekt zainicjowany przez Europol, mający na celu zwalczanie rozpowszechniania treści CSAM. Mapa w czasie rzeczywistym pokazuje próby pobierania materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci. Wizualizacja i dostępne statystyki są punktem odniesienia w szacowaniu skali zjawiska – przede wszystkim poprzez wskazanie, jak często może dochodzić do prób uzyskania dostępu do takich treści. Projekt podkreśla kluczowe znaczenie działań prewencyjnych – zarówno poprzez uświadamianie potencjalnych użytkowników takich treści o tym, że ich działania mogą stanowić przestępstwo, jak również przekierowywanie ich do miejsc, w których mogą uzyskać wsparcie mające na celu powstrzymanie się od takich działań.

PRZECIWDZIAŁANIE CSAM - PRAWO

Kluczowym dokumentem wyznaczającym cele UE w zakresie zwalczania przemocy seksualnej wobec osób małoletnich jest Strategia UE na rzecz skuteczniejszej walki z niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych z 2020 r. Przewiduje ona powołanie niezależnego organu – Europejskiego Centrum, którego zadaniem ma być koordynacja działań mających za celu przeciwdziałanie wykorzystaniu seksualnemu dzieci w internecie, ze szczególnym uwzględnieniem wykrywania i usuwania materiałów CSAM.

Projekt regulacji CSAR powołującej Europejskie Centrum został złożony przez Komisję Europejską już w 2022 roku. Niestety od tego czasu trwają prace nad jej ostatecznym

kształtem, co było już przedmiotem stanowiska Komisji (<https://pkdp.gov.pl/stanowisko-panstwowej-komisji-w-sprawie-tzw-regulacji-csam/>). W związku z jej obecnym brakiem, minimalnym wsparciem dla realizacji tych celów jest umożliwienie podmiotom sektora prywatnego dotychczasowych, dobrowolnych działań. Jeśli negocjacje nie zostaną wznowione, będzie to jedno z najbardziej brzemiennych w skutki niepowodzeń politycznych, ze szkodą dla dzieci, które potrzebują nieprzerwanej ochrony.

Joanna Napierała, przewodnicząca Państwowej Komisji:

„Mamy do czynienia z absolutnie nieakceptowalną sytuacją. Kluczowa regulacja dotycząca CSAM wciąż jest przedmiotem negocjacji. Tracimy cenny czas – a każdy dzień zwłoki oznacza krzywdę dzieci, w tym wtórną wiktyzację tych z nich, które uwidoczniło w materiałach z kategorii CSAM. Obecny brak porozumienia w kwestii dobrowolnego wykrywania przestępczych treści w otwartych zasobach platform to ogromna porażka. Apeluję do parlamentarzystów europejskich, a także do wszystkich sił politycznych i władz w Polsce o podjęcie pilnych działań na rzecz budowy skutecznego systemu przeciwdziałania seksualnemu wykorzystywaniu dzieci w cyberprzestrzeni.”

Materiały CSAM nie są marginalnym problemem. To realne zagrożenie, które wymaga zdecydowanej reakcji oraz ścisłej współpracy instytucji publicznych, platform internetowych i organów ścigania.